ARANYKERESZT

ARANYKERESZT Ápoló Otthon Közhasznú Nonprofit Kft.
mint Intézmény Fenntartónak a

Margaréta Idősek és Pszichiátriai Betegek Otthona
(1106 Budapest, Jászberényi út 82.)

és az **Ezüstfenyő Idősek és Pszichiátriai Betegek Otthona**
(2340 Kiskunlacháza, Móricz Zsigmond u. 36.)

HÁZIRENDJE

Hatályos: 2026. január 1-jétől

dr. Szaszkó Bogi

Készítette: Dr.Szaszkó Bogár Bogi
ügyvezető

Ellenőrizte és jóváhagyta: Török Csaba
ügyvezető, mint Fenntartó képviselője

TARTALOMJEGYZÉK:

1. **Margaréta Idősek és Pszichiátriai Betegek Otthona** 3-10. oldal

   1.sz. melléklet 11.oldal

   2.sz. melléklet 12.oldal

   3.sz. melléklet 13-16.oldal

2. **Ezüstfenyő idősek és Pszichiátriai Betegek otthona** 17-24.oldal

   1.sz. melléklet 25.oldal

   2.sz. melléklet 26.oldal

   3.sz. melléklet 27-30.oldal

1. MARGARÉTA Idősek és Pszichiátriai Betegek Otthona

A Házirend **célja**, hogy az intézményben élők számára biztosítsa a nyugodt, békés légkört, az alapvető személyiségi jogokat, az érdekképviseletet, a humánus és demokratikus együttélés szabályait.
A Házirend alapját képező **jogszabályok** az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról (a továbbiakban: Szt.), az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó Intézmény szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (a továbbiakban: Szakmai rendelet) és a 29/1993. (II.17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról (a továbbiakban: Tr.).
A házirend **szabályozza** (a Szakmai rendelet 5.§ (3) bekezdése értelmében)

- az együttélés szabályait,
- az intézményből való eltávozás és visszatérés rendjét,
- az ellátásban részesülő személyek egymás közötti, valamint a hozzátartozóikkal való kapcsolattartásának szabályait,
- az intézménybe bevihető személyes használati tárgyak körét,
- az érték-és vagyonőrzés szabályait,
- a ruházattal, textíliával, tisztálkodó szerekkel való ellátás, valamint a ruházat és textília tisztításának, javításának rendjét,
- az intézményi jogviszony megszűnésének szabályait,
- az egyéni és közösségi vallásgyakorlásra vonatkozó szabályokat,
- az intézmény alapfeladatát meghaladó szolgáltatások körét és térítési díját,
- az intézmény alapfeladatát meghaladó programok, szolgáltatások körét és térítési díját,
- az Ellátottak érdekvédelmét,
- a korlátozó intézkedés szabályait (a Szakmai rendelet 101/A. § értelmében).

A Házirend **hatálya** az Ellátottakra, az intézmény dolgozóira, az intézménnyel jogviszonyban álló egyéb munkavállalóra, az Ellátottak hozzátartozóira, intézménybe látogatókra, a szakmai gyakorlatot teljesítő tanulókra, önkéntesekre nézve egyaránt kötelező érvényű.
A Házirend alkalmazásában használt **fogalmak** meghatározása:

- **Intézmény:** a Fenntartó által működtetett pszichiátriai betegek otthona és idősek átmeneti otthona, amely olyan betegek vagy időskorúak részére nyújt ellátást, akik önmagukról betegségük miatt, vagy más okból otthonukban nem képesek gondoskodni.
- **Ellátott**: az intézménybe kérelem alapján beköltözött jogosult.
- **Fizető:** az a személy, aki az Ellátottra megállapított személyi térítési díj, a gyógyszerköltség, valamint a költőpénz megfizetését önként vállalja.
- **Törvényes képviselő:** az Ellátott cselekvőképességét korlátozó/kizáró bírói ítélet alapján a gyámhatóság által kijelölt személy.
- **Távolléti nap:** az a nap, melyen az éjszakát az Ellátott nem tölti az intézményben.

I. Az együttélés szabályai

Általános szabályok

- Az intézményi Ellátottak alkotmányos és alanyi jogait az intézmény dolgozói és az Ellátottak egymás között kölcsönösen is kötelesek tiszteletben tartani, különös tekintettel az élethez, emberi méltósághoz, testi – lelki egészséghez való jogok tekintetében.
- A személyi tulajdon tiszteletben tartása mindenkire nézve kötelező.
- Az intézményben a nyugodt, barátságos légkör, egymás tisztelete, az udvariasság, megértés az elfogadott.
- Az intézményi Ellátottakat megilleti a személyes adatok védelme, valamint a magánélettel kapcsolatos titokvédelem. Az ellátást igénylő adataihoz csak az arra jogosult személyek férhetnek hozzá. Az Ellátott egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival kapcsolatos információkról más Ellátott, valamint arra illetéktelen személy nem szerezhet tudomást, különös figyelemmel az Ellátott szociális rászorultságának tényére.
- Az intézmény valamennyi dolgozója köteles a hozzáforduló Ellátottnak segítséget nyújtani, részére a szükséges tájékoztatást megadni, őt ahhoz a dolgozóhoz irányítani, akitől problémája megoldásához érdemi segítséget kaphat.

Az Ellátottak rendelkezésére álló helyiségek

Az Ellátottak saját szobájukon kívül az épület alábbi közösségi helyiségét használhatják:

- ebédlő/foglalkoztató (földszint, 1 emelet, 2 emelet),
- recepció – földszint,
- terasz és kert,

A lakrészek használatával kapcsolatos szabályok

- Az Ellátott a részére biztosított szobában vendégeit fogadhatja, e Házirend III. pontjában részletezett módon.
- A szociális intézmény teljes ellátást biztosít – nem kizárólag az Ellátottnak egy szobát -, így az intézményvezetésnek jogában áll a beköltözéskor biztosított szobát változtatni, amennyiben az Ellátott egészségi állapota vagy egyéb körülmények ezt szükségessé teszik.
- A szobák használatával kapcsolatos szabályokat az intézmény munkatársai bármikor ellenőrizhetik.
- Az elektronikai szórakoztató készülékeket csak olyan hangerővel szabad használni, hogy az a szomszédok nyugalmát ne zavarja. Fejhallgató használata ajánlott.

Étkezés

Az Intézmény napi négyszeri étkezést - ebből legalább egy alkalommal meleg ételt - biztosít az Ellátottak egészségi állapotának megfelelően - orvosi javaslatra - diétás étkezést, pépes étrendet, illetve a cukorbetegeknek speciális étrend szerinti étkezést is nyújt.
Az étkeztetés szintenként az étkezőben történik, a fekvő Ellátottaknak szobájukban biztosított.

A főétkezések időpontjai:	reggeli:	8:00 – 9:00 óra között
	tízórai:	10:00-11:00 óra között
	ebéd:	12:00 – 13:00 óra között
	vacsora:	17:00 – 18:00 óra között

Az élelmezéssel kapcsolatos észrevételeket az intézményvezetővel, élelmezésvezetővel és az érdekképviseleti fórummal lehet közölni.
Kérjük, hogy közegészségügyi szempontból a szobákban ne tároljanak ételmaradékot.

Dohányzás

Az intézmény helyiségeiben dohányozni szigorúan tilos! Az Ellátottak az erre kijelölt hátsó teraszon, az intézmény dolgozói az erre kijelölt helyen, az épület főbejáratán belépve balra a belső szabályzatnak megfelelő időpontban dohányozhatnak.
Minden dohányzó Ellátott köteles figyelemmel lenni a nem dohányzó társaira és betartani az 1999. XLII. törvényt a nemdohányzók védelméről és a tűzvédelmi előírásokat.

Italfogyasztás:

Az intézményben alkoholt fogyasztani nem tiltott, de fogyasztásával az Ellátott nem veszélyeztetheti sem önmaga egészségét (kiemelten a pszichiátriai gyógyszereket szedő Ellátottak), sem mások nyugalmát.
Amennyiben az alkoholt fogyasztó magatartása zavarja az Intézmény rendjét és a többi Ellátott nyugalmát, ez az intézményi jogviszony megszűnését vonhatja maga után, az alábbi intézkedések megtétele után:

- a vezetőápoló szóbeli jelzése az Ellátott felé,
- az intézményvezető írásbeli értesítése az Ellátott felé,
- az érdekképviseleti fórum bevonásával a jogviszony megszüntetésének kezdeményezése.

Személyi tisztálkodás

A személyi és környezeti tisztaság megőrzése, fenntartása az Ellátottak és dolgozók közös érdeke.
A fekvő és mozgásukban korlátozott Ellátottak tisztálkodását az ápolók/gondozók biztosítják. Legalább hetente kétszer vagy szükségképpen többszöri tisztasági fürdő kötelező. Fennjáró Ellátottak nővéri ellenőrzéssel, szükség szerint segítséggel fürödnek. A tisztálkodáshoz szükséges anyagokat – szükség szerint - az Intézmény biztosítja.
Amennyiben az Ellátott környezete, vagy testi ápoltsága nem megfelelő, úgy az Intézménynek jogában áll a szükséges intézkedéseket megtenni a többi Ellátott védelmében a közegészségügyi szabályok betartása miatt.
Az ápoló - gondozó személyzet az Ellátottak részére köteles a tisztálkodáshoz szükséges segítséget biztosítani.

Takarítás

Az intézmény belső szabályozás alapján rendszeresen gondoskodik a szobák, közösségi helyiségek, vizes blokkok tisztántartásáról. Ez az Ellátottak számára ingyenes.

Az intézmény napirendje

- Felkelés időpontja: egyéni igény szerint történik, de az Ellátottak vegyék figyelembe, hogy a korai felkeléssel társaik nyugalmát ne zavarják.
- A délutáni csendes pihenő: javasolt időpontja: 14:00 – 16:00 óra között. Kérjük mindazon Ellátottakat, akik nem igénylik a csendes pihenőt, azok tevékenységükkel ne zavarják társaik nyugalmát.
- Lefekvés időpontja: a korábban fekvők nyugalma érdekében azok az Ellátottak, akik később fekszenek le, lefekvéskor szobatársaikat ne zavarják. A rádiót és a televíziót is egymás zavarása nélkül használják. Lámpák, olvasólámpák használata a szobatársak közös megegyezése alapján történik legkésőbb 22:00 óráig. Későbbi időpontban a társalgót lehet igénybe venni.

II. Az intézményből való eltávozás és visszatérés rendje

- Az az Ellátott, akinek a mentális és fizikai állapota lehetővé teszi, az Intézményből szabadon kijárhat. Az intézmény orvosa az Ellátott fizikai vagy mentális állapota alapján az Ellátott egészségügyi dokumentációjában írásban rendelkezhet, hogy a fennálló balesetveszély, és az Ellátott biztonsága érdekében az intézményt csak kísérővel hagyhatja el. Részletes eljárásrend a Házirend III. számú mellékletében. Kérjük ezt lehetőleg reggel 7:00 óra és este 20:00 óra között tegyék. A közbiztonság és a speciális szükségletű Ellátottak biztonsága miatt az Intézmény kertkapuit zárva tartjuk. A kijáró Ellátottak a részlegvezető ápolónak kell, hogy jelezzék távozásukat, aki a távozás tényét köteles beírni az eseménynaplóba. Ha a házirendben rögzítettek szerint az Ellátott nem jelenti be távozását vagy az előzetesen jelzett időpontban nem érkezik vissza az intézménybe és nem ad életjelt magáról, akkor az intézményvezető, távollétében a vezetőápoló vagy részlegvezető ápoló, távollétében a műszakfelelős telefonon vagy személyesen érdeklődik a hozzátartozóknál, az Ellátott ismerőseinél. Amennyiben ez nem vezet eredményre, az eltűnést követő első napon a rendőrségen bejelentést kell tenni.
- Az Ellátott eltávozása csak akkor tagadható meg – a korlátozó intézkedés szabályai szerint -, ha önmagát vagy másokat veszélyeztető egészségi állapota miatt az eltávozás nem javasolt számára.
- Az eltávozási igényt (szabadság) 48 órával korábban kell jelezni a részlegvezető főnővérnek, hogy az eltávozáshoz szükséges előkészületeket az intézmény meg tudja tenni.
- A távollét idejére csökkentett személyi térítési díjat kell fizetni a Tr. 28. § értelmében, melynek szabályait a megállapodás tartalmazza.

III. Az ellátásban részesülő személyek egymás közötti, valamint a hozzátartozóikkal való kapcsolattartásának szabályai

Az Ellátottak nyugalma érdekében a látogatási idő: naponta 9:00-12:00 és 14:00-19:00 óra között van, úgy, **hogy a délelőtti órákban 9:00-12:00 óráig időpontot kell foglalni a látogatáshoz**. Az időpont foglalásra a https://aranykereszt.booked4.us/public/ címen található online foglalási rendszert lehet használni, vagy az ügyfélkapcsolati vezető segítségét lehet ebben kérni. Ettől eltérni, rendkívüli egészségi állapotromlás esetén, külön engedéllyel lehet. (Engedélyt adhat intézményvezető, intézményvezető-helyettes, vezetőápoló, részlegvezető ápolók, műszakvezető/ügyeletvezető)
A látogatókat lehet fogadni a szobában, társalgóban, ebédlőben és a kertben.
Orvosi vizit idején, tisztázás, egyéb közvetlen ellátás és étkezési idő alatt a látogatóknak a társalgókban kell várakozniuk.
Kizárólag orvos javaslatára, intézményvezetői utasításra (pl. járvány idején) korlátozható, illetve szüneteltethető a látogatás. A csendes pihenő ideje alatt (14:00 – 16:00 óra között) a pihenni vágyó szobatársuk nyugalmának biztosítása érdekében lehetőleg az Ellátotti szobán kívül fogadják az Ellátottak látogatóikat.
Éjszaka az Intézményben a dolgozók és az Ellátottak tartózkodhatnak (kivétel haldokló beteg közvetlen hozzátartozója az intézményvezetéssel történő egyeztetés alapján). A műszakvezető és a portás joga, hogy a vendéget vagy idegent felkérje a távozásra.
A látogatók az intézmény területén ügyeljenek a rendre és a tisztaságra.
Igény és előzetes bejelentés esetén a látogatók részére az intézmény - térítés ellenében – ebédet biztosít.
Az Ellátottak hozzátartozóikkal – a személyes látogatáson túl - tarthatják a kapcsolatot még levélben és telefonon. A levél megírásában és feladásában – amennyiben igénylik - a mentálhigiénés szakemberek, illetve a nővérek segítenek.
Az intézményvezetés megtagadhatja a látogatást attól a személytől, aki az Ellátott vagy az intézmény nyugalmát magatartásával zavarja.
Az Ellátott a beköltözésekor nyilatkozatot tölt ki azokról a személyekről, akiket fogadni kíván és azokról, akiket nem. A nyilatkozatot az Ellátott, a bentlakás ideje alatt bármikor módosíthatja.
Az intézményvezetés megtagadhatja a látogatást attól a személytől, akit az Ellátott a fent említett nyilatkozatban nem kíván fogadni.

IV. Az intézménybe bevihető személyes használati tárgyak köre

Ellátottak személyes beilleszkedésének megkönnyítése érdekében személyes tárgyakat behozhatnak az intézménybe, melyet előzetesen az értékesítési munkatárssal, intézményvezetővel és vezetőápolóval egyeztetni szükséges. A behozott kis értéket képező személyes tárgyakról a vezetőápoló, részlegvezető ápolók vagy műszakfelelős leltárt készít, mely az Ellátotti dokumentáció részét képezi.

- Az Ellátottak a szoba adottságait figyelembe véve díszíthetik azt. Ennek során olyan tevékenység, amely a lakrész falait érinti (falfúrás stb.), vagy a beépített berendezés változtatására irányul, csak az intézményvezetés előzetes engedélyével lehetséges.
- A személyes tárgyak köre elsősorban: TV, rádió, kisméretű hűtőszekrény, ágynemű, ruhanemű, emléktárgyak, képek, polcok, kisebb bútor, karosszék.
- Televízió készülék behozatala előtt a vezetőápolóval és üzemeltetési csoport dolgozóival minden esetben egyeztetni szükséges. A készülék kiegészítő alkatrészét (pl. konzol, antenna vevőkészülék) az Ellátott/ hozzátartozó biztosítja. (Biztonsági okok miatt az üzemeltetési csoport dolgozója ellenőrizheti a készülékek műszaki állapotát és amennyiben az bármilyen ok miatt nem felel meg az előírásoknak, a készülékeket azok kijavításáig raktárban helyezheti el.)
- A szobákban elhelyezett tárgyakért az intézmény nem vállal felelősséget.
- Amennyiben az Ellátott által engedély nélkül használt elektromos berendezés, vagy balesetveszélyes tárgy okoz kárt vagy idéz elő balesetet, ennek minden következményéért az Ellátott/hozzátartozó tartozik személyes felelősséggel és teljes anyagi felelősséggel.
- Az intézménynek joga van arra, hogy a szobákban elhelyezett tárgyakat balesetvédelmi szempontból ellenőrizze. Amennyiben megállapítást nyer, hogy valamelyik ott elhelyezett tárgy veszélyezteti az Ellátott testi épségét, az épület berendezéseinek szabályszerű működését, tűzveszélyes, az akadálymentes közlekedést gátolja stb., azt joga van onnan eltávolítani.
- Mások testi épségét veszélyeztető tárgy, szúróeszköz nem hozható be az Intézménybe.
- Tűzgyújtására szolgáló eszköz nem tárolható az Ellátottak szobáiban.
- A dohányzó Ellátottak a portán elhelyezett öngyújtót használhatják, melyet kötelesek a dohányzás befejeztével visszaadni a portára. Az intézmény területén dohányozni, szigorúan csak az arra kijelölt helyen szabad!

V. Az érték - és vagyonmegőrzésre átvett tárgyak átvételének és kiadásának szabályai

Az Intézmény csak az intézmény széfjében elhelyezett - elismervény ellenében - leadott értéktárgyakért és pénzért vállal felelősséget. Az érték- és vagyonmegőrzésre átvett tárgyakról az intézményvezető, intézményvezető-helyettes – távollétében a vezetőápoló, részlegvezető ápolók vagy műszakfelelős ápoló - tételes felsorolás alapján átvételi elismervényt készít (házirend 1. sz. melléklete), majd ezen elismervény ellenében szolgáltatja vissza a megőrzésre átvett értékeket az Ellátottnak vagy törvényes képviselőjének. Az átvételi elismervény egy példányát átadja az Ellátottnak, illetve Törvényes képviselőnek. Az értéktárgyak, készpénz átvételét és átadását két tanú jelenlétében kell elvégezni. Az értéktárgyakat az Intézmény páncélszekrényében

kell megőrizni. Az intézmény az Ellátottaktól átvett készpénzt - mely maximum 100.000,-Ft összeg lehet - az intézmény páncélszekrényében helyezi el.
Amennyiben az Ellátott takarékbetétkönyvet helyez letétbe, úgy annak megőrzéséről az Intézményvezető átvételi elismervény átadása mellett az intézményi páncélszekrényben gondoskodik.
Az Ellátott, illetve törvényes képviselője írásbeli nyilatkozata szerint arra is van lehetőség, hogy készpénzt letét formájában helyezzen el. A személyes letétbe helyezhető készpénz havi összege lehetőleg ne legyen több 30.000,- Ft-nál és elsősorban a személyes szükségletek kielégítését szolgálja, melynek kezelését az erre meghatalmazott munkatárs az Ellátottak pénzkezelésére vonatkozó szabályzatban rögzített módon végzi.

VI. A ruházattal, textíliával, tisztálkodó szerekkel való ellátás, valamint a ruházat, textília tisztításának és javításának rendje

Az Ellátottak az Intézményben saját ruhájukat használják, amelynek tisztításához, javításához az Intézmény segítséget nyújt.
A Fenntartó biztosítja az ágyneműt és törölközőt, melynek tisztításáról mosodán keresztül gondoskodik.
Az Ellátottak személyes ruházatának tisztítására piperemosás biztosított szintenként. Azoknak az Ellátottaknak, akik a piperemosást kívánják igénybe venni, minden esetben a ruhaneműket jól láthatóan meg kell jelölni a beköltözés előtt. Kisebb javítást (pl. gomb felvarrás) az intézmény biztosítja.
Abban az esetben, ha az Ellátott szociális helyzete miatt nem rendelkezik megfelelő mennyiségű és minőségű ruházattal, az Intézmény legalább három váltás fehérneműt, hálóruhát, valamint két váltás évszaknak megfelelő felsőruházatot, cipőt, illetve egyéb lábbelit biztosít az Ellátott részére. Az Ellátott részére ily módon átadott személyes ruházat az Intézmény tulajdonát képezi. Az Intézmény biztosítja az általa biztosított textília és ruházat tisztítását, javítását, cseréjét.

VII. Az intézményi jogviszony megszűnésének szabályai

1. Az intézményi jogviszony az Szt. 100. §-a értelmében az alábbi esetekben szűnik meg
   - az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
   - a jogosult halálával,
   - a határozott idejű intézményi elhelyezés esetén a megjelölt időtartam lejártával,
   - a megállapodás felmondásával.
2. A megállapodást felmondhatja
   - az ellátott, illetve törvényes képviselője indokolás nélkül,
   - a nem állami fenntartású intézmény esetén a fenntartó vagy az általa megbízott személy az alábbi esetekben:
     - az ellátott másik intézményben történő elhelyezése indokolt vagy további intézményi elhelyezése nem indokolt,
     - az ellátott a házirendet súlyosan megsérti,
     - ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy térítésidíj fizetési kötelezettségének nem tesz eleget oly módon, hogy hat hónapon át folyamatosan térítésidíj-tartozás áll fenn, és az a hatodik hónap utolsó napján a kéthavi személyi térítési díj összegét meghaladja, és vagyoni, jövedelmi viszonyai lehetővé teszik a térítési díj megfizetését. Ha 3 hónapon keresztül tartozás áll fenn, az ellátottat/törvényes képviselőjét vagy a térítési díjat megfizető más személyt írásban tájékoztatni kell a felmondás lehetőségéről.

   Felmondási idő az Szt. 94/C. § értelmében kötött megállapodásban foglaltak értelmében **1 hónap. A beköltözéstől számított 30 napon belül bármikor - az un. „beilleszkedési időn" belül -, felmondási idő nélkül felmondható a megállapodás.**
   Ha a megállapodás felmondásának jogszerűségét az Ellátott, a törvényes képviselője, a Fizető, illetve a Fenntartó vitatja, kérheti a bíróságtól a megállapodás jogellenes felmondásának megállapítását. Az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a bíróság jogerős határozatot nem hoz.
3. Az intézményi jogviszony megszűnése esetén az intézményvezető értesíti az Ellátottat, illetve törvényes képviselőjét
   - a személyes használati tárgyak és a megőrzésre átvett értékek, vagyontárgyak elvitelének határidejéről, rendjéről és feltételeiről,
   - az esedékes, illetve hátralékos térítési díj befizetési kötelezettségéről,
   - az intézménnyel, illetve a jogosulttal szembeni követelésről, kárigényről, azok esetleges előterjesztési és rendezési módjáról.
4. Házirend súlyos megsértésének minősül
   - az Ellátott magatartásával súlyosan zavarja az intézményben folyó munkát,
   - Ellátott társai nyugalmát, pihenését,
   - Ellátott társaival, illetőleg az intézmény dolgozóival szemben durva, agresszív viselkedést mutat,
   - ha indokolatlanul 24 órán túl bejelentés nélkül távol marad.

VIII. Az egyéni és a közösségi vallásgyakorlásra vonatkozó szabályok

Minden Ellátottnak joga van ahhoz, hogy saját vallását gyakorolja. Az Intézmény – lehetőségeinek megfelelően - biztosítják az egyéni és közösségi vallásgyakorlás feltételeit. Az Ellátottak szobájukban vagy a közösségi helyiségekben szabadon fogadhatják az egyházak képviselőit.

Intézmény lehetőséget biztosít a különféle vallási felekezetek képviselői, papjai, lelkészei számára az Ellátottak látogatására, a velük való rendszeres kapcsolattartásra.
Az egyéni vallási-, lelki szükségletekhez (pl.: gyónás, szent áldozás, utolsó kenet, úrvacsora) való zavartalan hozzáférést a személyzet elősegíti.
Havonta egyszer katolikus szentmisén, református istentiszteleten és evangélikus közösségi programon vehetnek részt az Ellátottak a földszinten lévő étkezőben.

IX. Az intézmény alapfeladatát meghaladó programok, szolgáltatások köre és térítési díja

- fodrász (közvetlenül a szolgáltatónak),
- pedikűr (közvetlenül a szolgáltatónak),
- kulturális programok, amelyek nem tartoznak az alapszolgáltatásba (pl. kirándulás, színházlátogatás, múzeumlátogatás stb.),
- vendégétkeztetés látogatók részére,
- magán mentőszolgálatok igénybevétele, amennyiben ezeket az Ellátott egyedi igénye szerint és nem a társadalombiztosítás által finanszírozottan igényli,
- egyéb egyéni, a szerződésben meg nem fogalmazott igények miatt jelentkező költségek.

X. Az Ellátottak érdekvédelme

Panasz: az Ellátottat megilleti a panaszjog. Bármikor fordulhat panaszával a vezetőápolóhoz, intézményvezetőhöz és a Fenntartóhoz.
Amennyiben az Ellátott egészségi állapotánál vagy egyéb körülményeinél fogva közvetlenül nem képes a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervek megkeresésére, az intézményvezető segítséget nyújt ebben, illetve értesíti az Ellátott törvényes képviselőjét, vagy az Ellátottjogi képviselőt az Ellátott jogainak gyakorlásához szükséges segítségnyújtás céljából.
Az **intézményvezető tizenöt napon belül** köteles a panasztevőt írásban értesíteni a panasz kivizsgálásának eredményéről. Amennyiben az intézményvezető határidőben nem intézkedik, vagy a panasztevő nem ért egyet az intézkedéssel, az intézkedés kézhezvételétől számított **nyolc napon belül a Fenntartóhoz fordulhat jogorvoslattal.**
Érdekvédelem: az Intézményben Érdekképviseleti Fórum működik. Az Ellátottaknak joguk van arra, hogy az Intézmény életével kapcsolatos kérdéseket egymás között megbeszéljék, közös álláspontot alakítsanak ki, maguk közül képviselőt válasszanak, aki ezt az álláspontot megtárgyalhatja az intézményvezetővel és Fenntartóval. Az Érdekképviseleti Fórum fontos feladata, hogy a Házirend időnkénti felülvizsgálatához véleményével járuljon hozzá, annak érdekében, hogy a Fenntartó a lehető legelőnyösebb döntést hozhassa.

1. Az Intézménnyel jogviszonyban álló Ellátottak érdekvédelmét az Érdekképviseleti Fórom (továbbiakban: Fórum) látja el.
2. Az érdekképviseleti fórum tagjai
   a. **választás alapján**:
      - az intézményi ellátást igénybe vevők közül 2 fő,
      - az Ellátottak hozzátartozói, illetve törvényes képviselői közül 1 fő,
      - az intézmény dolgozóinak képviseletében 1 fő,
   b. **kijelölés alapján**: a Fenntartó képviseletében 1 fő.
   c. meghívás alapján: ellátottjogi képviselő

A választás lebonyolításáról az intézményvezető, vagy helyettese gondoskodik, melynek eredményét írásban rögzíti. A Fórum tagjainak névsorát a házirend 2. sz. melléklete tartalmazza, továbbá az Intézményben jól látható helyen ki kell függeszteni.

1. A tagság megszűnhet:
   - a tag lemondásával,
   - a tag visszahívásával (írásban indokolni),
   - a tag halálával.
2. Az Érdekképviseleti Fórum feladata
   - előzetesen **véleményezi** az intézményvezető által készített, az Ellátottakkal, valamint az intézmény belső életével kapcsolatos dokumentumok közül a **szakmai programot**, a **házirendet**, az Ellátottak részére készült **tájékoztatókat**,
   - **megtárgyalja az Intézményben élők panaszait** – ide nem értve a jogviszony keletkezésével, megszüntetésével és az áthelyezéssel kapcsolatos panaszokat –, és intézkedést kezdeményez az intézményvezető felé,
   - tájékoztatást kérhet az intézményvezetőtől az Ellátottakat érintő kérdésekben, az ellátás szervezésével kapcsolatos feladatokban,
   - intézkedés megtételét kezdeményezheti a Fenntartó felé, valamint más hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok, szervek felé, amennyiben az intézmény működésével kapcsolatos jogszabálysértésre utaló jeleket észlel.

Az **Ellátottjogi képviselő** az intézményi elhelyezést igénybe vevő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.
Az intézményvezető tájékoztatja az Ellátottakat az Ellátottjogi képviselő személyéről, elérhetőségéről, valamint az általa nyújtható segítségadás lehetőségéről. Neve, elérhetősége a hirdető táblán kerül elhelyezésre.

XI. A pszichiátriai betegek speciális jogai, korlátozó intézkedések

(a részletes protokoll külön szabályzatban került rögzítésre)

Intézményünkben az ágyról való leesés, valamint a kerekesszékből való kiesés kockázatának kivédése érdekében az Intézmény orvosának javaslatára biztonsági rögzítő övet, valamint éjszakára ágyrács védelmet alkalmazunk azoknál az Ellátottaknál, akik egészségi állapota ezt indokolttá teszi.
Az alkalmazás minden esetben dokumentálásra kerül az Ellátott egészségügyi törzslapján, valamint az átadó füzetben. Ezek alkalmazásáról külön értesítést nem küldünk a hozzátartozónak, az intézményi jogviszony létesítésekor átadott házirend tartalmazza a fenti preventív gondozási módszert.
A Szakmai rendelet 101/A. § (1) pontja szerint a pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek és fogyatékos személyek bentlakásos intézményében, ha az Ellátott személy veszélyeztető, vagy közvetlen veszélyeztető magatartást tanúsít, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény vonatkozó rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.
Az intézménybe történő felvételkor az intézményvezető külön jogszabályban meghatározott írásos formában tájékoztatja az Ellátottat, illetve törvényes képviselőjét a korlátozó intézkedés szabályairól.

A korlátozó intézkedések alkalmazására vonatkozó szabályok

Az emberi méltósághoz való jog soha nem korlátozható. Az Ellátott tájékoztatását minden esetben meg kell kísérelni. Az ápoló – gondozó munka során a hangsúly a veszélyeztető, illetve közvetlen veszélyeztető állapotok ***prevenciójára*** illetve a hirtelen fellépő esetekben ***a problémamegoldásra és a kényszerítő intézkedések minimalizálására,*** dokumentálására ***helyező dik.***

Alapfogalmak:

1. Veszélyeztető magatartás: ha az Ellátott – pszichés állapotának zavara következtében – saját vagy mások életére, testi épségére, egészségére nézve komoly veszélyt jelenthet és a megbetegedés jellegére tekintettel sürgős intézeti gyógykezelésbe vétele nem indokolt.

2. Közvetlen veszélyeztető magatartás: ha az Ellátott – pszichés állapotának akut zavara következtében – saját, vagy mások életére, testi épségére közvetlen és súlyos veszélyt jelent.

3. Pszichikai korlátozás:

- pszichés megnyugtatás,
- felszólítás a veszélyeztető magatartástól való tartózkodásra,
- felszólítás az ilyen magatartások abbahagyására,
- veszélyeztető magatartás elhárítását célzó beavatkozásokkal, kezelésekkel történő együttműködésre való felszólítás,
- figyelmeztetés egyéb korlátozó intézkedés bevezetésére.

4. Fizikai korlátozás:

- a beteg szabad mozgásának megtagadása,
- mozgási szabadság korlátozása: fizikai, mechanikai eszközökkel, berendezésekkel,
- elkülönítés,
- rögzítés.

5. Kémiai, biológiai korlátozás: a veszélyeztető, illetve a közvetlenül veszélyeztető magatartás elhárításához szükséges mennyiségű gyógyszer beleegyezés nélkül történő alkalmazása a pszichiátriai szakorvos által elrendelt egyéni gyógyszer felhasználási lapon rögzítettek szerint.

6. Egyéb korlátozó intézkedések*:* az eddigiek komplex alkalmazása

Eljárásrend korlátozó intézkedés alkalmazása esetén

A/ A korlátozó intézkedések elrendelésének szabályai:

- Az ápoló/gondozó észleli az Ellátott veszélyeztető, ill. közvetlen veszélyeztető magatartását.
- Megpróbálja az Ellátottat megnyugtatni.
- Felszólítja a veszélyeztető magatartástól való tartózkodásra, ill. az ilyen magatartások abbahagyására.
- Felhívja az Ellátott figyelmét a veszélyeztető magatartás elhárítását célzó beavatkozásokra, felszólítja az együttműködésre.
- Amennyiben a pszichológiai korlátozás nem vezet eredményre, jelzi a veszélyeztető helyzetet az orvosnak, annak elérhetőségének hiányában a vezetőápolónak. (Az orvost két órán belül értesíteni kell.)
- Az orvos elrendeli a korlátozó intézkedést és erről az intézetvezetőjének beszámol.
- Az orvos dokumentálja a korlátozást.
- Amennyiben az egyéb korlátozó intézkedés tartalma az ***elrendeléstől számított 16 órát meghaladja,*** annak fenntartását az orvos felülvizsgálja és indoklással együtt dokumentálja. Ezt követően az egyéb korlátozó intézkedés fenntartásának szükségességét az ***orvos*** ismételten, ***72 óránként felülvizsgálja***, indoklással együtt dokumentálja és az Ellátottjogi képviselőnek jelenti az intézmény vezetője.
- ***Elkülönítés, rögzítés*** (veszélyeztető magatartásnál) ***esetén*** a felülvizsgálatot és ennek dokumentálását ***4 óránként az ápoló személyzet*** elvégzi, melyet az orvos vagy vezető ápoló ellenőriz.
- **A veszélyeztető magatartást nem tanúsító demens beteg kerekesszékben történő biztonsági rögzítése** (foglalkoztatás, séta stb. esetén), **melyet a kiesés elkerülése végett alkalmaz az ápoló személyzet nem minősül fizikai korlátozásnak, így a korlátozó intézkedés szabályait itt nem kell alkalmazni.**
- A tartós veszélyeztető magatartást mutató, ***szabad mozgásukban folyamatosan korlátozott betegeknél*** az intézet elhagyásának megtagadása és megakadályozása esetén a felülvizsgálatokat – dokumentációt és jelentést - ***168 óránként*** el kell végezni.
- Az intézményvezető a korlátozó intézkedés ***elrendelését 72 órán belül jelenti az Ellátottjogi képviselőnek.***

B/ A korlátozó intézkedések egyes formái mellé rendelt megfigyelés szabályai:

- Mindig figyelembe kell venni a korlátozó intézkedéssel járó esetleges sérülések lehetőségét.

- Mindig legalább egy gondozónak/ápolónak jelen kell lennie (vizuális és verbális kontaktus tekintetében is) a korlátozó intézkedés egész tartama alatt. Ezért gondoskodni kell a megfelelő létszámú személyzet biztosításáról, különösen éjjel.

C/ A korlátozás feloldásának szabályai:

- Korlátozó intézkedés csak addig maradhat fenn, amíg a veszélyeztető, illetve közvetlen veszélyeztető állapot tart.
- A korlátozó intézkedés feloldásakor az adatlap másolatát át kell adni, illetve meg kell küldeni az Ellátottnak, valamint törvényes képviselőjének.

D/ A korlátozó intézkedésekkel kapcsolatos értesítési jogok és kötelezettségek:

- Az intézménybe történő felvételkor az intézményvezető írásos formában tájékoztatja az Ellátottat, ill. törvényes képviselőjét:
  - a korlátozó intézkedésekre vonatkozó szabályokról,
  - az Ellátotti jogokról a korlátozó intézkedés alkalmazása esetén,
  - az Ellátott jogi képviselő, ill. az érdekképviseleti fórum elérési lehetőségéről,
  - a panaszjog lehetőségéről, gyakorlásának szabályairól.
- **Az *Ellátottakat*** szóban tájékoztatni kell a korlátozó intézkedés végrehajtása előtt annak elrendeléséről és formájáról, valamint a korlátozó intézkedés feloldásáról.
- ***Az Ellátott törvényes képviselőjét*** tájékoztatni kell
  - a korlátozó intézkedés végrehajtása előtt, halaszthatatlan esetben a végrehajtás alatt vagy azt követően ***3 napon belül*** a korlátozó intézkedés elrendeléséről és formájáról,
    a korlátozó intézkedés feloldásáról,
- ***Kötelezettségek:***
  - Az intézmény orvosa a korlátozó intézkedés, eljárás alkalmazásáról tájékoztatja az intézményvezetőt.
  - Az intézményvezető- távollétében a vezető ápoló - ***72 órán belül*** köteles tájékoztatni ***az Ellátottjogi képviselőt*** a korlátozó intézkedés, eljárás tényéről.
  - Amennyiben a korlátozó intézkedés elrendelése hétvégén, ill. ünnepnapon történik, a műszakvezető ápoló faxon, e-mail-en vagy mobiltelefonon értesíti az Ellátottjogi képviselőt.

E/ Panaszjog gyakorlásának szabályai:

- A korlátozó intézkedés, eljárás alkalmazása ellen az Ellátott vagy törvényes képviselője panasszal élhet az ***intézmény vezetőjénél vagy Fenntartójánál***, továbbá az ***Ellátottjogi képviselőnél,*** akinek neve elérhetősége az intézmény minden szintjén, jól látható helyen kifüggesztésre került.

F/ Korlátozó intézkedések jogi háttere:

- 1993. III. törvény 94/G. §;
- 1/2000. SzCsM rendelet. 101/A.§;
- 60/2004. ESzCsM rendelet
- 2007. évi CLIV. törvény 9. 10. 11. §.

G/ Az Ellátottak általános jogai:

- az élethez és az emberi méltósághoz,
- a testi épséghez,
- a testi-lelki egészséghez való jog,
- a tulajdonhoz való jog,
- a kapcsolattartáshoz való jog,
- a fizikai vagy másfajta erőszak és megalázó bánásmód elleni védelem,
- a tájékoztatáshoz való jog,
- az önrendelkezéshez való jog.

Ez a Házirend az Érdekvédelmi Fórum bevonásával készült.
Hatályos: **2026. január 1-jétől**.
Egyúttal jelen házirend elfogadásával a korábban elfogadott házirendeket a Fenntartó 2025. december 31-én hatályon kívül helyezte.

Török Csaba
ügyvezető a Fenntartó képviseletében

1. **számú melléklet**

ÁTVÉTELI ELISMERVÉNY
Értéktárgy, betétkönyv, értékpapír vagy készpénzről

A **Margaréta** Idősek és Pszichiátriai Betegek Otthona …….. (név) …….. (anyja neve) Ellátottól a mai napon megőrzésre a következő értékeket vette át:

Tételes felsorolás:

……

……

……

……

……

……

……

……

……

Az értékek megőrzéséről az Intézmény gondoskodik. Az Ellátott, vagy törvényes képviselője amennyiben vissza kívánja venni az értéket, annak adását – tanúk jelenlétében – minden esetben jegyzőkönyvvel dokumentálni kell. Az értékmegőrzést az intézmény ***házirendje az V. pontban*** szabályozza.

Előttünk mint tanúk előtt:

1. Név: ……
Lakcím: ……
Aláírás:……

2. Név: ……
Lakcím: ……
Aláírás:……

……
intézményvezető vagy helyettese
(távollétében vezető-műszakfelelős ápoló)

2. **számú melléklet**

Érdekképviseleti Fórum tagjai

Ellátottak részéről

- Kovácsné Hamecz Ilona
- Marmorstein Pálné
- Doublinszki Péter

Dolgozók részéről

- Barta Andrea vezető ápoló

Hozzátartozók részéről

- Vidumánszky László

Fenntartó részéről

- Török Csaba ügyvezető

3.számú melléklet

ARANYKERESZT

A demenciával élő Ellátottak testi épségének védelme érdekében végrehajtható intézkedések eljárásrendje

Készítette:

……

vezetőápoló

……

intézményvezető

……

Fenntartó részéről jóváhagyta:

……

Budapest, 2026. január 1.

I. ***A szabályzat célja:***
Az Intézményben középsúlyos és súlyos demenciával élő veszélyeztető magatartást nem tanúsító Ellátottak testi épségének megóvása érdekében tehető intézkedések egységes értelmezése, az eljárás rend egységesítése, a dolgozói tevékenység szabályozása. Különös tekintettel a korlátozó intézkedésekben nevesített veszélyeztető és közvetlen veszélyeztető magatartás esetén teendőktől eltérő szabályokra.
A törvényekkel, rendeletekkel összhangban végrehajtott intézkedések ne sértsék az Ellátott személy jogait, testi és lelki épségét.
II. ***Alkalmazási terület:***
Az Aranykereszt Ápoló Otthon Közhasznú Nonprofit Kft. fenntartásában működő Margaréta Idősek és Pszichiátriai Betegek Otthona területén.
III. ***Fogalom meghatározások***
Rögzítés: Olyan esetekben alkalmazható, amikor a Ellátott állapotából kifolyólag képtelen önmagát megtartani egy széken, fotelben vagy kerekesszékben, de nem tanúsít veszélyeztető, vagy közvetlen veszélyeztető magatartást.
Ágyrács használata: Olyan esetekben alkalmazható, amikor a Ellátott állapotából kifolyólag az ágyáról leeshet, de nem tanúsít veszélyeztető, vagy közvetlen veszélyeztető magatartást.
Intézmény elhagyása kísérettel: Olyan esetekben alkalmazható, amikor a Ellátott állapotából kifolyólag térben - időben dezorientált, vagy nem képes felmérni az épületben és azon kívüli közlekedési veszélyeket, de nem tanúsít veszélyeztető, vagy közvetlen veszélyeztető magatartást.
Sérülést okozó eszközök, berendezések használatának tiltása: Olyan esetekben alkalmazható, amikor az Ellátott állapotából kifolyólag az eszközök használatával veszélyeztetné saját vagy mások testi épségét, de nem tanúsít veszélyeztető, vagy közvetlen veszélyeztető magatartást.
IV. ***Tájékoztatási kötelezettség***
Az Intézménybe történő felvételkor az intézményvezető tájékoztatja az Ellátottat, illetve törvényes képviselőjét
a) az ellátás során alkalmazandó eljárásrendről
b) az Ellátotti jogokról az intézkedés alkalmazása esetén,
c) az Ellátottjogi képviselő, illetve az érdekképviseleti fórum elérési lehetőségéről,
d) a panaszjog lehetőségéről, gyakorlásának szabályairól.
V. ***Az eljárásrend alkalmazásának szabályai***
Vezérelv:
Az eszközök használata csak akkor és addig alkalmazható, illetve, olyan mértékű és jellegű lehet, amely a Ellátott állapotából adódóan szükséges.
Az eszközök használata esetén az Ellátott állapotát, fizikai, higiénés és egyéb szükségleteit folyamatosan ellenőrizni és biztosítani kell.
Minden esetben az eljárásrendben foglaltak alkalmazását megelőzi az orvos írásos engedélye és az Ellátott ápolási dokumentációjában annak dokumentálása.
Eljárás:
Az Ellátott kezelőorvosa írásos engedélyével, az Ellátott vagy törvényes képviselője, hozzátartozója nyilatkozatával az Ellátott testi épségét megőrző, baleset kockázatának csökkentésére szolgáló rögzítés alkalmazható.
8-10 cm széles, rögzítő-pánttal lehet rögzíteni az Ellátottat székhez, fotelhoz, kerekesszékhez.
A rögzítés erőssége csak a szükséges mértékben lehetséges, a végtag megfelelő keringését biztosítva (minimalizáció elvének követése).
A rögzítés elsősorban deréktájon lehetséges, a székből, fotelból való kicsúszás, kiesés megelőzése érdekében. Óránként ellenőrizni kell, hogy az Ellátottnak helyzetváltoztatásra nincs-e szüksége.
Továbbá a rögzítő-pánt használatának elégtelensége esetén (nem képes megülni az Ellátott és kicsúszik az övből) a rendelkezésre álló hevederek használata lehetséges.
Az ágyrács használatánál, csak az ágyhoz rendszeresített rács használható és elhelyezésnél fokozott figyelemmel szükséges eljárni a becsípődés elkerülése érdekében.
A rögzítés alatt folyamatos felügyelet szükséges biztosítani!!
Az emberi jogok ebben a helyzetben sem sérülhetnek.
Amennyiben az eszközök használatára úgy kerül sor, hogy nincs rá előzetes orvosi engedély az korlátozásnak minősül és a korlátozó intézkedések végrehajtására vonatkozó szabályzat szerint kell eljárni és adminisztrálni, azaz az adatlap és a betétlap is kitöltendő!

Rögzítés eszközei:
ATHENAX derék és váll rögzítő
SALVACCIP 5 pontos rögzítő

ADIGGY MEDICAL 5 pontos rögzítő
3 pontos rögzítő-pánt
5 pontos rögzítő-pánt
hasi rögzítő-pánt
csípő rögzítő-pánt
Korzet
Csak az itt nevesített eszközök használhatóak, ettől eltérő eszköz használata Tilos, és fegyelmi felelősségre vonást eredményez.
Az intézmény bármely okból történő elhagyására, akinek az intézmény orvosa fizikai vagy mentális állapota miatt elrendeli, csak kísérő jelenlétében kerülhet sor. Az intézmény orvosának ezt dokumentálnia kell az adott Ellátott egészségügyi törzslapján, melyet változás esetén azonnal, de legalább évente felül kell vizsgálnia és az Ellátott dokumentációjában rögzítenie kell.

VI. ***Panaszjog gyakorlásának szabályai***:

- Az eszközök alkalmazása ellen az ellátást igénybe vevő vagy törvényes képviselője panasszal élhet az intézmény Fenntartójánál. A panasz kivizsgálásához és a döntéshez a Fenntartó szakértőként pszichiáter szakorvost vesz igénybe.
- Az intézményvezető tizenöt napon belül köteles a panasztevőt írásban értesíteni a panasz kivizsgálásának eredményéről.

Amennyiben a panaszos az intézményvezető, illetve Fenntartó válaszát nem tartja kielégítőnek, szóban, vagy írásban az ELLÁTOTTJOGI Képviselőhöz fordulhat, akinek az elérhetőségei az otthonban mindenki számára hozzáférhető módon kifüggesztésre kerültek.

VII. ***Az Ellátottak jogai***:

1993. évi III. törvény 94/ E§
A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény az általa biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybe vevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel
a) az élethez, emberi méltósághoz,
b) a testi épséghez,
c) a testi-lelki egészséghez való jogra.
Az ellátást igénybe vevőnek joga van az intézményen belüli és intézményen kívüli szabad mozgásra, figyelemmel a saját és társai nyugalmára, biztonságára. Az intézmény házirendje meghatározza az intézményből történő távozás és visszatérés rendjét. Az ellátást igénybe vevőnek az igénybevételi eljárás során részletes és pontos tájékoztatást kell adni az intézményen belüli és az eltávozás esetére kialakított szabályokról.
Amennyiben az intézményben Ellátott személy betegsége miatt ápolásra, gyógykezelésre szorul, ellátása során figyelemmel kell lenni az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) betegek jogait szabályozó rendelkezéseire.
Az emberi méltósághoz való jog
Az ellátás során az Ellátott emberi méltóságát tiszteletben kell tartani. Az Ellátott személyes szabadsága - ellátása során - kizárólag sürgős szükség esetén, illetőleg az Ellátott vagy mások élete, testi épsége és egészsége védelmében korlátozható. Kínzó, kegyetlen, embertelen, megalázó vagy büntető jellegű korlátozó intézkedést alkalmazni tilos.

NYILATKOZAT

Alulírott, nyilatkozom, hogy a Házirend 3. számú mellékletét képező A demenciával élő Ellátottak testi épségének védelme érdekében végrehajtható intézkedések eljárásrendjét megismertem, abban foglaltakat megértettem, melynek alapján tudomásul veszem, hogy az Intézményben élő Ellátott hozzátartozóm saját testi épsége védelmére rögzíthető, az ágyára rács szükség esetén felhelyezhető az eljárásrendnek megfelelően.

Budapest,……

…….
Törvényes képviselő/ Hozzátartozó

2.EZÜSTFENYŐ Idősek és Pszichiátriai Betegek Otthona

A Házirend **célja**, hogy az intézményben élők számára biztosítsa a nyugodt, békés légkört, az alapvető személyiségi jogokat, az érdekképviseletet, a humánus és demokratikus együttélés szabályait.
A Házirend alapját képező **jogszabályok** az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról (a továbbiakban: Szt.), az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó Intézmény szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (a továbbiakban: Szakmai rendelet) és a 29/1993. (II.17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról (a továbbiakban: Tr.).
A házirend **szabályozza** (a Szakmai rendelet 5.§ (3) bekezdése értelmében)

- az együttélés szabályait,
- az intézményből való eltávozás és visszatérés rendjét,
- az ellátásban részesülő személyek egymás közötti, valamint a hozzátartozóikkal való kapcsolattartásának szabályait,
- az intézménybe bevihető személyes használati tárgyak körét,
- az érték-és vagyonőrzés szabályait,
- a ruházattal, textíliával, tisztálkodó szerekkel való ellátás, valamint a ruházat és textília tisztításának, javításának rendjét,
- az intézményi jogviszony megszűnésének szabályait,
- az egyéni és közösségi vallásgyakorlásra vonatkozó szabályokat,
- az intézmény alapfeladatát meghaladó szolgáltatások körét és térítési díját,
- az intézmény alapfeladatát meghaladó programok, szolgáltatások körét és térítési díját,
- az Ellátott érdekvédelmét,
- a korlátozó intézkedés szabályait (a Szakmai rendelet 101/A. § értelmében).

A Házirend **hatálya** az Ellátottakra, az intézmény dolgozóira, az intézménnyel jogviszonyban álló egyéb munkavállalókra, az Ellátottak hozzátartozóira, intézménybe látogatókra, a szakmai gyakorlatot teljesítő tanulókra, önkéntesekre nézve egyaránt kötelező érvényű.
A Házirend alkalmazásában használt **fogalmak** meghatározása:

- **Intézmény:** a Fenntartó által működtetett pszichiátriai betegek otthona és idősek átmeneti otthona, amely olyan betegek vagy időskorúak részére nyújt ellátást, akik önmagukról betegségük miatt, vagy más okból otthonukban nem képesek gondoskodni.
- **Ellátott**: az intézménybe kérelem alapján beköltözött jogosult.
- **Fizető:** az a személy, aki az Ellátottra megállapított személyi térítési díj, a gyógyszerköltség, valamint a költőpénz megfizetését önként vállalja.
- **Törvényes képviselő, törvényes képviselő:** a Ellátott cselekvőképességét korlátozó/kizáró bírói ítélet alapján a gyámhatóság által kijelölt személy.
- **Távolléti nap:** az a nap, melyen az éjszakát az Ellátott nem tölti az intézményben.

I. Az együttélés szabályai

Általános szabályok

- Az intézmény Ellátottak alkotmányos és alanyi jogait az intézmény dolgozói és az Ellátottak egymás között kölcsönösen is kötelesek tiszteletben tartani, különös tekintettel az élethez, emberi méltósághoz, testi – lelki egészséghez való jogok tekintetében.
- A személyi tulajdon tiszteletben tartása mindenkire nézve kötelező.
- Az intézményben a nyugodt, barátságos légkör, egymás tisztelete, az udvariasság, megértés az elfogadott.
- Az intézmény Ellátottjait megilleti a személyes adatok védelme, valamint a magánélettel kapcsolatos titokvédelem. Az ellátást igénylő adataihoz csak az arra jogosult személyek férhetnek hozzá. Az Ellátott egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival kapcsolatos információkról más ellátást igénybe vevő, valamint arra illetéktelen személy nem szerezhet tudomást, különös figyelemmel az ellátást igénybe vevő szociális rászorultságának tényére.
- Az intézmény valamennyi dolgozója köteles a hozzáforduló Ellátottnak segítséget nyújtani, részére a szükséges tájékoztatást megadni, őt ahhoz a dolgozóhoz irányítani, akitől problémája megoldásához érdemi segítséget kaphat.

Az Ellátottak rendelkezésére álló helyiségek

Az Ellátottak saját szobájukon kívül az épület alábbi közösségi helyiségeit használhatják:

- ebédlő (földszint),

- társalgó (emelet),
- kert.

A lakrészek használatával kapcsolatos szabályok

- Az Ellátott a részére biztosított szobában vendégeit fogadhatja e Házirend III. pontjában részletezett módon.
- A szociális intézmény teljes ellátást biztosít – nem kizárólag Ellátott-szobát -, így az intézményvezetésnek jogában áll a beköltözéskor biztosított szobát változtatni, amennyiben a Ellátott egészségi állapota vagy egyéb körülmények ezt szükségessé teszik.
- A szobák használatával kapcsolatos szabályokat az intézmény munkatársai bármikor ellenőrizhetik.
- Az elektronikai szórakoztató készülékeket csak olyan hangerővel szabad használni, hogy az a szomszédok nyugalmát ne zavarja. Fejhallgató használata ajánlott.

Étkezés

Az Intézmény napi ötszöri étkezést - ebből legalább egy alkalommal meleg ételt - biztosít az Ellátottak egészségi állapotának megfelelően - orvosi javaslatra - pépes étrendet, illetve a cukorbetegeknek speciális étrend szerinti étkezést is nyújt.

Az étkeztetés az étkezőben történik, a fekvő Ellátottaknak szobájukban biztosított.

A főétkezések időpontjai:	reggeli:	8:30 – 9:00 óra között
	tízórai:	10:00 – 10:30 óra között
	ebéd:	12:30 – 13:00 óra között
	uzsonna:	16:00 – 16:30 óra között
	vacsora:	18:00 – 18:30 óra között

Az élelmezéssel kapcsolatos észrevételeket az intézményvezetővel, részlegvezető ápolóval és az érdekképviseleti fórummal lehet közölni.

Kérjük, hogy közegészségügyi szempontból a szobákban ne tároljanak ételmaradékot.

Dohányzás

Az intézmény helyiségeiben dohányozni szigorúan tilos! Az Ellátottak és az intézmény dolgozói az erre kijelölt helyen dohányozhatnak; a dolgozók a belső szabályzatnak megfelelő időpontban.

Minden dohányzó Ellátott köteles figyelemmel lenni a nem dohányzó társaira és betartani az 1999. XLII. törvényt a nemdohányzók védelméről és a tűzvédelmi előírásokat.

Italfogyasztás:

Az intézményben alkoholt fogyasztani nem tiltott, de fogyasztásával az Ellátott nem veszélyeztetheti sem önmaga egészségét (kiemelten a pszichiátriai gyógyszereket szedő Ellátottakra), sem mások nyugalmát.

Amennyiben az alkoholt fogyasztó magatartása zavarja az Intézmény rendjét és a többi Ellátott nyugalmát, ez az intézményi jogviszony megszűnését vonhatja maga után, az alábbi intézkedések megtétele után:

- a részlegvezető ápoló szóbeli jelzése az Ellátott felé,
- az intézményvezető írásbeli értesítése az Ellátott felé,
- az érdekképviseleti fórum bevonásával a jogviszony megszüntetésének kezdeményezése

Személyi tisztálkodás

A személyi és környezeti tisztaság megőrzése, fenntartása az Ellátottak és a dolgozók közös érdeke.

A fekvő és mozgásukban korlátozott Ellátottak tisztálkodását az ápolók/gondozók biztosítják. Legalább hetente kétszer vagy szükségképpen többszöri tisztasági fürdő kötelező. Fennjáró Ellátottak nővéri ellenőrzéssel, szükség szerint segítséggel fürdenek. A tisztálkodáshoz szükséges anyagokat – szükség szerint - az Intézmény biztosítja.

Amennyiben az Ellátott környezete, vagy testi ápoltsága nem megfelelő, úgy az Intézménynek jogában áll a szükséges intézkedéseket megtenni a többi Ellátott védelmében a közegészségügyi szabályok betartása miatt.

Az ápoló - gondozó személyzet az Ellátottak részére köteles a tisztálkodáshoz szükséges segítséget biztosítani.

Takarítás

Az intézmény belső szabályozás alapján rendszeresen gondoskodik a szobák, közösségi helyiségek, vizes blokkok tisztántartásáról. Ez az Ellátottak számára ingyenes.

Az intézmény napirendje

- Felkelés időpontja: egyéni igény szerint történik, de az Ellátottak vegyék figyelembe, hogy a korai felkeléssel társaik nyugalmát ne zavarják.
- A délutáni csendes pihenő: ideje: 14:00 – 16:00 óra között van. Kérjük mindazon Ellátottakat, akik nem igénylik a csendes pihenőt, azok tevékenységükkel ne zavarják társaik nyugalmát.
- Lefekvés időpontja: a korábban fekvők nyugalma érdekében azok az Ellátottak, akik később fekszenek le, lefekvéskor szobatársaikat ne zavarják. A rádiót és a televíziót is egymás zavarása nélkül használják. Lámpák, olvasólámpák használata a szobatársak közös megegyezése alapján történik legkésőbb 22:00 óráig. Későbbi időpontban a társalgót lehet igénybe venni.

II. Az intézményből való eltávozás és visszatérés rendje

Az az Ellátott, akinek a mentális és fizikai állapota lehetővé teszi, az Intézményből szabadon kijárhat. Az intézmény orvosa az Ellátott fizikai, vagy mentális állapota alapján az Ellátott egészségügyi dokumentációjában írásban rendelkezhet, hogy a fennálló balesetveszély, és az Ellátott biztonsága érdekében az intézményt csak kísérővel hagyhatja el. Részletes eljárásrend a Házirend III. számú mellékletében.

Kérjük ezt lehetőleg reggel 7:00 óra és este 20:00 óra között tegyék. A közbiztonság és a speciális szükségletű Ellátottak biztonsága miatt az Intézmény kertkapuit zárva tartjuk. A kijáró Ellátottak a részlegvezető ápolónak kell, hogy jelezzék távozásukat, aki a távozás tényét köteles beírni az eseménynaplóba. Ha a házirendben rögzítettek szerint az Ellátott nem jelenti be távozását vagy az előzetesen jelzett időpontban nem érkezik vissza az intézménybe és nem ad életjelt magáról, akkor az intézményvezető, távollétében a részlegvezető ápoló,

távollétében a műszakban dolgozó ápoló telefonon vagy személyesen érdeklődik a hozzátartozóknál, az Ellátott ismerőseinél. Amennyiben ez nem vezet eredményre, az eltűnést követő első napon a rendőrségen bejelentést kell tenni.
Az Ellátott eltávozása csak akkor tagadható meg – a korlátozó intézkedés szabályai szerint -, ha önmagát vagy másokat veszélyeztető egészségi állapota miatt az eltávozás nem javasolt számára.
Az eltávozási igényt (szabadság) 48 órával korábban kell jelezni a részlegvezető ápolónak, hogy az eltávozáshoz szükséges előkészületeket az intézmény meg tudja tenni.
A távollét idejére csökkentett személyi térítési díjat kell fizetni a Tr. 28. § értelmében, melynek szabályait a megállapodás tartalmazza

III. Az ellátásban részesülő személyek egymás közötti, valamint a hozzátartozóikkal való kapcsolattartásának szabályai

Az Ellátottak nyugalma érdekében a hozzátartozók látogatásaikat lehetőleg 9:00 – 19:00 óra közötti időpontra korlátozzák.
Ettől eltérni rendkívüli egészségi állapotromlás esetén, külön engedéllyel lehet. Engedélyt adhat intézményvezető, részlegvezető ápoló. Látogatókat lehet fogadni a szobában, társalgóban, ebédlőben és a kertben, ha van rá mód akkor a közösségi helyiségeket és az udvart részesítsék előnyben.
Orvosi vizit idején, tisztázás, egyéb közvetlen ellátás és étkezési idő alatt a látogatók részére a társalgó biztosít várakozási lehetőséget.
Kizárólag orvos javaslatára (pl. járvány idején) korlátozható, illetve szüneteltethető a látogatás. A csendes pihenő ideje alatt (14:00 – 16:00 óra között) a pihenni vágyó szobatársuk nyugalmának biztosítása érdekében lehetőleg szobán kívül fogadják az Ellátottak látogatóikat.
Éjszaka az Intézményben a dolgozók és az Ellátottak tartózkodhatnak (kivétel haldokló beteg közvetlen hozzátartozója, az intézményvezetéssel történő egyeztetés alapján). A műszakban dolgozó ápoló joga, hogy a vendéget vagy idegent felkérje a távozásra.
A látogatók az intézmény területén ügyeljenek a rendre és a tisztaságra.
Igény és előzetes bejelentés esetén a látogatók részére az intézmény - térítés ellenében – ebédet biztosít.
Az Ellátottak hozzátartozóikkal – a személyes látogatáson túl - tarthatják a kapcsolatot még levélben és telefonon. A levél megírásában és feladásában – amennyiben igénylik - a mentálhigiénés szakemberek, illetve a nővérek segítenek.
Az intézményvezetés megtagadhatja a látogatást attól a személytől, aki az Ellátott vagy az intézmény nyugalmát magatartásával zavarja.
Az Ellátott a beköltözésekor nyilatkozatot tölt ki azokról a személyekről, akiket fogadni kíván és azokról, akiket nem. A nyilatkozatot az Ellátott a bentlakás ideje alatt bármikor módosíthatja.
Az intézményvezetés megtagadhatja a látogatást attól a személytől, akit az Ellátott a fent említett nyilatkozatban nem kíván fogadni.

IV. Az intézménybe bevihető személyes használati tárgyak köre

Ellátottjaink személyes beilleszkedésének megkönnyítése érdekében személyes tárgyakat behozhatnak az intézménybe, melyet előzetesen az intézményvezetővel és a részlegvezető ápolóval szükséges egyeztetni. A behozott kis értéket képező személyes tárgyakról a részlegvezető ápoló, vagy az ápolók leltárt készítenek, mely az Ellátotti dokumentáció részét képezi.

- Az Ellátottak a szoba adottságait figyelembe véve díszíthetik azt. Ennek során olyan tevékenység, amely a lakrész falait érinti (falfúrás stb.), vagy a beépített berendezés változtatására irányul, csak az intézményvezető előzetes engedélyével lehetséges.
- A személyes tárgyak köre elsősorban: TV, rádió, ágynemű, ruhanemű, emléktárgyak, képek, polcok, kisebb bútor, karosszék.
- Televízió készülék behozatala előtt az intézményvezetővel és a részlegvezető ápolóval minden esetben egyeztetni szükséges. A készülék kiegészítő alkatrészét (pl. konzol, antenna vevőkészülék) az Ellátott/ hozzátartozó biztosítja. (Biztonsági okok miatt az üzemeltetési csoport munkatársa ellenőrizheti a készülékek műszaki állapotát és amennyiben az bármilyen ok miatt nem felel meg az előírásoknak, a készülékeket azok kijavításáig raktárban helyezheti el.)
- A szobákban elhelyezett tárgyakért az intézmény nem vállal felelősséget.
- Amennyiben az Ellátott által engedély nélkül használt elektromos berendezés, vagy balesetveszélyes tárgy okoz kárt vagy idéz elő balesetet, ennek minden következményéért az Ellátott/hozzátartozó tartozik személyes felelősséggel és teljes anyagi felelősséggel.
- Az intézménynek joga van arra, hogy a szobákban elhelyezett tárgyakat balesetvédelmi szempontból ellenőrizze. Amennyiben megállapítást nyer, hogy valamelyik ott elhelyezett tárgy veszélyezteti az Ellátott testi épségét, az épület berendezéseinek szabályszerű működését, tűzveszélyes, az akadálymentes közlekedést gátolja stb., azt joga van onnan eltávolítani.
- Mások testi épségét veszélyeztető tárgy, szúróeszköz nem hozható be az Intézménybe.
- Tűz gyújtására szolgáló eszköz nem tárolható az Ellátottak szobáiban. A dohányzó Ellátottak a nővérpultnál elhelyezett öngyújtót használhatják, melyet kötelesek a dohányzás befejeztével visszaadni a műszakban dolgozó nővérnek. Az intézmény területén dohányozni, szigorúan az arra kijelölt helyen szabad!

V. Az érték - és vagyonmegőrzésre átvett tárgyak átvételének és kiadásának szabályai

Az Intézmény csak az intézmény széfjében elhelyezett - elismervény ellenében - leadott értéktárgyakért és pénzért vállal felelősséget. Az érték- és vagyonmegőrzésre átvett tárgyakról az intézményvezető, intézményvezető-helyettes – távollétében a vezetőápoló, részlegvezető ápolók vagy műszakfelelős ápoló - tételes felsorolás alapján átvételi elismervényt készít (házirend 1. sz. melléklete), majd ezen elismervény ellenében szolgáltatja vissza a megőrzésre átvett értékeket az Ellátottnak vagy törvényes képviselőjének. Az átvételi elismervény egy példányát átadja az Ellátottnak, illetve Törvényes képviselőnek. Az értéktárgyak, készpénz átvételét és átadását két tanú jelenlétében kell elvégezni. Az értéktárgyakat az Intézmény páncélszekrényében kell megőrizni. Az intézmény az Ellátottaktól átvett készpénzt - mely maximum 100.000,-Ft összeg lehet - az intézmény páncélszekrényében helyezi el.
Amennyiben az Ellátott takarékbetétkönyvet helyez letétbe, úgy annak megőrzéséről az Intézményvezető átvételi elismervény átadása mellett az intézményi páncélszekrényben gondoskodik.
Az Ellátott, illetve törvényes képviselője írásbeli nyilatkozata szerint arra is van lehetőség, hogy készpénzt letét formájában helyezzen el. A személyes letétbe helyezhető készpénz havi összege lehetőleg ne legyen több 30.000,-Ft-nál és elsősorban a személyes szükségletek kielégítését szolgálja, melynek kezelését az erre meghatalmazott munkatárs az Ellátottak pénzkezelésére vonatkozó szabályzatban rögzített módon végzi.

VI. A ruházattal, textíliával, tisztálkodó szerekkel való ellátás, valamint a ruházat, textília tisztításának és javításának rendje

Az Ellátottak az Intézményben saját ruhájukat használják, amelynek tisztításához, javításához az Intézmény segítséget nyújt.
A Fenntartó biztosítja az ágyneműt és törölközőt, melynek tisztításáról mosodán keresztül gondoskodik.
Az Ellátottak személyes ruházatának tisztítására piperemosás biztosított. Azoknak az Ellátottaknak, akik a piperemosást kívánják igénybe venni, minden esetben a ruhaneműket jól láthatóan meg kell jelölni a beköltözés előtt. Kisebb javítást (pl. gomb felvarrás) az intézmény biztosítja.
Abban az esetben, ha az Ellátott szociális helyzete miatt nem rendelkezik megfelelő mennyiségű és minőségű ruházattal, az Intézmény legalább három váltás fehérneműt, hálóruhát, valamint két váltás évszaknak megfelelő felsőruházatot, cipőt, illetve egyéb lábbelit biztosít az Ellátott részére. Az Ellátott részére ily módon átadott személyes ruházat az Intézmény tulajdonát képezi. Az Intézmény biztosítja az általa biztosított textília és ruházat tisztítását, javítását, cseréjét.

VII. Az intézményi jogviszony megszűnésének szabályai

1. Az intézményi jogviszony az Szt. 100. §-a értelmében az alábbi esetekben szűnik meg:
   az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
   - a jogosult halálával,
   - a határozott idejű intézményi elhelyezés esetén a megjelölt időtartam lejártával,
   - a megállapodás felmondásával.
2. A megállapodást felmondhatja
   - az ellátott, illetve törvényes képviselője indokolás nélkül,
   - a nem állami fenntartású intézmény esetén a fenntartó vagy az általa megbízott személy az alábbi esetekben:
     - az ellátott másik intézményben történő elhelyezése indokolt vagy további intézményi elhelyezése nem indokolt,
     - az ellátott a házirendet súlyosan megsérti,
     - ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy térítésidíj fizetési kötelezettségének nem tesz eleget oly módon, hogy hat hónapon át folyamatosan térítésidíj-tartozás áll fenn, és az a hatodik hónap utolsó napján a kéthavi személyi térítési díj összegét meghaladja, és vagyoni, jövedelmi viszonyai lehetővé teszik a térítési díj megfizetését. Ha 3 hónapon keresztül tartozás áll fenn, az ellátottat/törvényes képviselőjét vagy a térítési díjat megfizető más személyt írásban tájékoztatni kell a felmondás lehetőségéről.

   Felmondási idő az Szt. 94/C. § értelmében kötött megállapodásban foglaltak értelmében **1 hónap. A beköltözéstől számított 30 napon belül bármikor - az un. „beilleszkedési időn" belül -, felmondási idő nélkül felmondható a megállapodás.**
   Ha a megállapodás felmondásának jogszerűségét az Ellátott, a törvényes képviselője, a Fizető, illetve a Fenntartó vitatja, kérheti a bíróságtól a megállapodás jogellenes felmondásának megállapítását. Az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a bíróság jogerős határozatot nem hoz.
3. Az intézményi jogviszony megszűnése esetén az intézményvezető értesíti az Ellátottat, illetve törvényes képviselőjét
   - a személyes használati tárgyak és a megőrzésre átvett értékek, vagyontárgyak elvitelének határidejéről, rendjéről és feltételeiről,
   - az esedékes, illetve hátralékos térítési díj befizetési kötelezettségéről,
   - az intézménnyel, illetve a jogosulttal szembeni követelésről, kárigényről, azok esetleges előterjesztési és rendezési módjáról.
4. Házirend súlyos megsértésének minősül
   - az Ellátott magatartásával súlyosan zavarja az intézményben folyó munkát,
   - Ellátott társai nyugalmát, pihenését,

- Ellátott társaival, illetőleg az intézmény dolgozóival szemben durva, agresszív viselkedést mutat,
- ha indokolatlanul 24 órán túl bejelentés nélkül távol marad.

VIII. Az egyéni és a közösségi vallásgyakorlásra vonatkozó szabályok

Minden Ellátottnak joga van ahhoz, hogy saját vallását gyakorolja. Az Intézmény – lehetőségeinek megfelelően - biztosítja az egyéni és közösségi vallásgyakorlás feltételeit. Az Ellátottak szobájukban vagy a közösségi helyiségekben szabadon fogadhatják az egyházak képviselőit.
Intézményünk lehetőséget biztosít a különféle vallási felekezetek képviselői, papjai, lelkészei számára az Ellátottak látogatására, a velük való rendszeres kapcsolattartásra.
Az egyéni vallási-, lelki szükségletekhez (pl.: gyónás, szent áldozás, utolsó kenet, úrvacsora) való zavartalan hozzáférést a személyzet elősegíti.
Ünnepnapokon katolikus szentmisén és református istentiszteleten vehetnek részt az Ellátottak az emeleti társalgóban.

IX. Az intézmény alapfeladatát meghaladó programok, szolgáltatások köre és térítési díja

- fodrász (közvetlenül a szolgáltatónak),
- pedikűr (közvetlenül a szolgáltatónak),
- kulturális programok, amelyek nem tartoznak az alapszolgáltatásba (pl. kirándulás, színházlátogatás, múzeumlátogatás stb.),
- vendégétkeztetés látogatók részére,
- magán mentőszolgálatok igénybevétele, amennyiben ezeket a Ellátott egyedi igénye szerint és nem a társadalombiztosítás által finanszírozottan igényli,
- egyéb egyéni, a szerződésben meg nem fogalmazott igények miatt jelentkező költségek.

X. Az Ellátottak érdekvédelme

Panasz: az Ellátottat megilleti a panaszjog. Bármikor fordulhat panaszával a részlegvezető ápolóhoz, intézményvezetőhöz és a Fenntartóhoz.
Amennyiben az ellátást igénybe vevő egészségi állapotánál vagy egyéb körülményeinél fogva közvetlenül nem képes a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervek megkeresésére, az intézményvezető segítséget nyújt ebben, illetve értesíti az Ellátott törvényes képviselőjét, vagy az Ellátottjogi képviselőt az Ellátott jogainak gyakorlásához szükséges segítségnyújtás céljából.
Az **intézményvezető tizenöt napon belül** köteles a panasztevőt írásban értesíteni a panasz kivizsgálásának eredményéről. Amennyiben az intézményvezető határidőben nem intézkedik, vagy a panasztevő nem ért egyet az intézkedéssel, az intézkedés kézhezvételétől számított **nyolc napon belül a Fenntartóhoz fordulhat jogorvoslattal.**
Érdekvédelem: az Intézményben Érdekvédelmi Fórum működik. Az Ellátottaknak joga van arra, hogy az Intézmény életével kapcsolatos kérdéseket egymás között megbeszéljék, közös álláspontot alakítsanak ki, maguk közül képviselőt válasszanak, aki ezt az álláspontot megtárgyalhatja az intézményvezetővel és a Fenntartóval. Az Érdekvédelmi Fórum fontos feladata, hogy a Házirend időnkénti felülvizsgálatához véleményével járuljon hozzá, annak érdekében, hogy a Fenntartó a lehető legelőnyösebb döntést hozhassa.

1) Az Intézménnyel jogviszonyban álló Ellátottak érdekvédelmét az Érdekképviseleti Fórom (továbbiakban: Fórum) látja el.
2) Az érdekképviseleti fórum tagjai
   a/választás alapján:
   a) az intézményi ellátást igénybe vevők közül 2 fő,
   b) az Ellátottak hozzátartozói, illetve törvényes képviselői közül 1 fő,
   c) az intézmény dolgozóinak képviseletében 1 fő,
   b/kijelölés alapján: a Fenntartó képviseletében 1 fő.
   c/meghívás alapján: ellátottjogi képviselő
   A választás lebonyolításáról az intézményvezető gondoskodik, melynek eredményét írásban rögzíti. A Fórum tagjainak névsorát a házirend 2. sz. melléklete tartalmazza, továbbá az Intézményben jól látható helyen ki kell függeszteni.
3) A tagság megszűnhet:
   - a tag lemondásával,
   - a tag visszahívásával (írásban indokolni),
   - a tag halálával.
4) Az Érdekképviseleti Fórum feladata
   - előzetesen **véleményezi** az intézményvezető által készített, az Ellátottakkal, valamint az intézmény belső életével kapcsolatos dokumentumok közül a szakmai programot, a **házirendet**, az Ellátottak részére készült tájékoztatókat,
   - **megtárgyalja az intézményben élők panaszait** – ide nem értve a jogviszony keletkezésével, megszüntetésével és az áthelyezéssel kapcsolatos panaszokat –, és intézkedést kezdeményez az intézményvezető felé,
   - tájékoztatást kérhet az intézményvezetőtől az Ellátottakat érintő kérdésekben, az ellátás szervezésével kapcsolatos feladatokban,

- intézkedés megtételét kezdeményezheti a Fenntartó felé, valamint más hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok, szervek felé, amennyiben az intézmény működésével kapcsolatos jogszabálysértésre utaló jeleket észlel.

Az **Ellátottjogi képviselő** az intézményi elhelyezést igénybe vevő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.
Az intézményvezető tájékoztatja az Ellátottakat az Ellátottjogi képviselő személyéről, elérhetőségéről, valamint az általa nyújtható segítségadás lehetőségéről. Neve, elérhetősége a hirdetőtáblán kerül elhelyezésre.

XI. A pszichiátriai betegek speciális jogai, korlátozó intézkedések

(a részletes protokoll külön szabályzatban került rögzítésre)

Intézményünkben az ágyról való leesés, valamint a kerekesszékből való kiesés kockázatának kivédése érdekében az intézmény orvosának javaslatára biztonsági rögzítő övet, valamint éjszakára ágyrács védelmet alkalmazunk azoknál az Ellátottaknál, akik egészségi állapota ezt indokolttá teszi.
Az alkalmazás minden esetben dokumentálásra kerül az Ellátott egészségügyi törzslapján, valamint az átadó füzetben. Ezek alkalmazásáról külön értesítést nem küldünk a hozzátartozónak, az intézményi jogviszony létesítésekor átadott házirend tartalmazza a fenti preventív gondozási módszert.
A Szakmai rendelet 101/A. § (1) pontja szerint a pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek és fogyatékos személyek bentlakásos intézményében, ha az Ellátott személy veszélyeztető, vagy közvetlen veszélyeztető magatartást tanúsít, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény vonatkozó rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.
Az intézménybe történő felvételkor az intézményvezető külön jogszabályban meghatározott írásos formában tájékoztatja az Ellátott, illetve törvényes képviselőjét a korlátozó intézkedés szabályairól.

A korlátozó intézkedések alkalmazására vonatkozó szabályok

Az emberi méltósághoz való jog soha nem korlátozható. Az Ellátott tájékoztatását minden esetben meg kell kísérelni. Az ápoló – gondozó munka során a hangsúly a veszélyeztető, illetve közvetlen veszélyeztető állapotok ***prevenciójára*** illetve a hirtelen fellépő esetekben ***a problémamegoldásra és a kényszerítő intézkedések minimalizálására,*** dokumentálására ***helyeződik.***

Alapfogalmak:

1. Veszélyeztető magatartás: ha az Ellátott – pszichés állapotának zavara következtében – saját vagy mások életére, testi épségére, egészségére nézve komoly veszélyt jelenthet és a megbetegedés jellegére tekintettel sürgős intézeti gyógykezelésbe vétele nem indokolt.

2. Közvetlen veszélyeztető magatartás: ha az Ellátott – pszichés állapotának akut zavara következtében – saját, vagy mások életére, testi épségére közvetlen és súlyos veszélyt jelent.

3. Pszichikai korlátozás:

- pszichés megnyugtatás,
- felszólítás a veszélyeztető magatartástól való tartózkodásra,
- felszólítás az ilyen magatartások abbahagyására,
- veszélyeztető magatartás elhárítását célzó beavatkozásokkal, kezelésekkel történő együttműködésre való felszólítás,
- figyelmeztetés egyéb korlátozó intézkedés bevezetésére.

4. Fizikai korlátozás:

- a beteg szabad mozgásának megtagadása,
- mozgási szabadság korlátozása: fizikai, mechanikai eszközökkel, berendezésekkel,
- elkülönítés,
- rögzítés.

5. Kémiai, biológiai korlátozás: a veszélyeztető, illetve a közvetlenül veszélyeztető magatartás elhárításához szükséges mennyiségű gyógyszer beleegyezés nélkül történő alkalmazása a pszichiátriai szakorvos által elrendelt egyéni gyógyszer felhasználási lapon rögzítettek szerint.

6. Egyéb korlátozó intézkedések: az eddigiek komplex alkalmazása.

Eljárásrend korlátozó intézkedés alkalmazása esetén

A/ A korlátozó intézkedések elrendelésének szabályai:

- Az ápoló/gondozó észleli az Ellátott veszélyeztető, ill. közvetlen veszélyeztető magatartását.
- Megpróbálja az Ellátottat megnyugtatni.
- Felszólítja a veszélyeztető magatartástól való tartózkodásra, ill. az ilyen magatartások abbahagyására.
- Felhívja az Ellátott figyelmét a veszélyeztető magatartás elhárítását célzó beavatkozásokra, felszólítja az együttműködésre.
- Amennyiben a pszichológiai korlátozás nem vezet eredményre, jelzi a veszélyeztető helyzetet az orvosnak, annak elérhetőségének hiányában a részlegvezető ápolónak. (Az orvost két órán belül értesíteni kell.)
- Az orvos elrendeli a korlátozó intézkedést és erről az intézet vezetőjének beszámol.
- Az orvos dokumentálja a korlátozást.
- Amennyiben az egyéb korlátozó intézkedés tartalma az ***elrendeléstől számított 16 órát meghaladja,*** annak fenntartását az orvos felülvizsgálja és indoklással együtt dokumentálja. Ezt követően az egyéb korlátozó intézkedés fenntartásának szükségességét az ***orvos*** ismételten, ***72 óránként felülvizsgálja,*** indoklással együtt dokumentálja és az Ellátottjogi képviselőnek jelenti az intézményvezetője.
- ***Elkülönítés, rögzítés*** (veszélyeztető magatartásnál) ***esetén*** a felülvizsgálatot és ennek dokumentálását ***4 óránként az ápoló személyzet*** elvégzi, melyet az orvos vagy a részlegvezető ápoló ellenőriz.

- **A veszélyeztető magatartást nem tanúsító demens beteg kerekesszékben történő biztonsági rögzítése** (foglalkoztatás, séta stb. esetén), **melyet a kiesés elkerülése végett alkalmaz az ápoló személyzet nem minősül fizikai korlátozásnak, így a korlátozó intézkedés szabályait itt nem kell alkalmazni.**

- A tartós veszélyeztető magatartást mutató, ***szabad mozgásukban folyamatosan korlátozott betegeknél*** az intézet elhagyásának megtagadása és megakadályozása esetén a felülvizsgálatokat – dokumentációt és jelentést - ***168 óránként*** el kell végezni.
- Az intézetvezetője a korlátozó intézkedés ***elrendelését 72 órán belül jelenti az Ellátottjogi képviselőnek.***

B/ A korlátozó intézkedések egyes formái mellé rendelt megfigyelés szabályai:

- Mindig figyelembe kell venni a korlátozó intézkedéssel járó esetleges sérülések lehetőségét.
- Mindig legalább egy gondozónak/ápolónak jelen kell lennie (vizuális és verbális kontaktus tekintetében is) a korlátozó intézkedés egész tartama alatt. Ezért gondoskodni kell a megfelelő létszámú személyzet biztosításáról, különösen éjjel.

C/ A korlátozás feloldásának szabályai:

- Korlátozó intézkedés csak addig maradhat fenn, amíg a veszélyeztető, illetve közvetlen veszélyeztető állapot tart.
- A korlátozó intézkedés feloldásakor az adatlap másolatát át kell adni, illetve meg kell küldeni az Ellátottnak, valamint törvényes képviselőjének.

D/ A korlátozó intézkedésekkel kapcsolatos értesítési jogok és kötelezettségek:

- Az intézménybe történő felvételkor az intézményvezető írásos formában tájékoztatja az Ellátottt, ill. törvényes képviselőjét:
  - a korlátozó intézkedésekre vonatkozó szabályokról,
  - az Ellátotti jogokról a korlátozó intézkedés alkalmazása esetén,
  - az Ellátott jogi képviselő, ill. az érdekképviseleti fórum elérési lehetőségéről,
  - a panaszjog lehetőségéről, gyakorlásának szabályairól.
- Az ***Ellátottakat*** szóban tájékoztatni kell a korlátozó intézkedés végrehajtása előtt annak elrendeléséről és formájáról, valamint a korlátozó intézkedés feloldásáról.
- ***Az Ellátott törvényes képviselőjét*** tájékoztatni kell
  - a korlátozó intézkedés végrehajtása előtt, halaszthatatlan esetben a végrehajtás alatt vagy azt követően ***3 napon belül*** a korlátozó intézkedés elrendeléséről és formájáról,
  - a korlátozó intézkedés feloldásáról,
- ***Kötelezettségek:***
  - Az intézmény orvosa a korlátozó intézkedés, eljárás alkalmazásáról tájékoztatja az intézményvezetőjét.
  - Az intézményvezető- távollétében a részlegvezető ápoló - ***72 órán belül*** köteles tájékoztatni ***az Ellátottjogi képviselőt*** a korlátozó intézkedés, eljárás tényéről.
  - Amennyiben a korlátozó intézkedés elrendelése hétvégén, ill. ünnepnapon történik, a műszakban dolgozó ápoló, e-mail-en vagy mobiltelefonon értesíti az Ellátottjogi képviselőt.

E/ Panaszjog gyakorlásának szabályai:

- A korlátozó intézkedés, eljárás alkalmazása ellen az Ellátott vagy törvényes képviselője panasszal élhet az ***intézmény vezetőjénél vagy Fenntartójánál***, továbbá az ***Ellátottjogi képviselőnél,*** akinek neve elérhetősége az intézmény minden szintjén, jól látható helyen kifüggesztésre került.

F/ Korlátozó intézkedések jogi háttere:

- 1993. III. törvény 94/G. §;
- 1/2000. SzCsM rendelet. 101/A.§;
- 60/2004. ESzCsM rendelet
- 2007. évi CLIV. törvény 9. 10. 11. §.

G/ Az Ellátottak általános jogai:

- az élethez és az emberi méltósághoz,
- a testi épséghez,
- a testi-lelki egészséghez való jog,
- a tulajdonhoz való jog,
- a kapcsolattartáshoz való jog,
- a fizikai vagy másfajta erőszak és megalázó bánásmód elleni védelem,
- a tájékoztatáshoz való jog,
- az önrendelkezéshez való jog.

Ez a Házirend az Érdekvédelmi Fórum bevonásával készült.
Hatályos: **2026. január 1-jétől**.
Egyúttal jelen házirend elfogadásával a korábban elfogadott házirendeket a Fenntartó 2025. december 31-én hatályon kívül helyezte.

Dr.Szaszkó Bogár Bogi

a Fenntartó képviseletében

1.számú melléklet

ÁTVÉTELI ELISMERVÉNY
Értéktárgy, betétkönyv, értékpapír vagy készpénzről

A **Ezüstfenyő** Idősek és Pszichiátriai Betegek Otthona …….. (név) …….. (anyja neve) Ellátottól a mai napon megőrzésre a következő értékeket vette át:

Tételes felsorolás:

……

……

……

……

……

……

……

……

……

Az értékek megőrzéséről az intézmény gondoskodik. Az Ellátott, vagy törvényes képviselője amennyiben vissza kívánja venni az értéket, annak adását – tanúk jelenlétében – minden esetben jegyzőkönyvvel dokumentálni kell. Az értékmegőrzést az intézmény ***házirendje az V. pontban*** szabályozza.

Előttünk mint tanúk előtt:

1. Név: ……
Lakcím: ……
Aláírás:……

2. Név: ……
Lakcím: ……
Aláírás:……

……
intézményvezető
(távollétében vezető-műszakfelelős ápoló)

2.számú melléklet

Érdekképviseleti Fórum tagjai

Ellátottak részéről

- Ocskó Józsefné
- Herbert József

Dolgozók részéről

- Szemesné Markó Éva

Hozzátartozók részéről

- Kunné Szecsei Emőke

Fenntartó részéről

- Török Csaba ügyvezető

3. **számú melléklet**

ARANYKERESZT

A demenciával élő Ellátottak testi épségének védelme érdekében végrehajtható intézkedések eljárásrendje

Készítette:

……..
intézményvezető

Fenntartó részéről jóváhagyta:

……

Budapest, 2026. január 1.

I. ***A szabályzat célja:***

Az otthonban középsúlyos és súlyos demenciával élő veszélyeztető magatartást nem tanúsító Ellátottak testi épségének megóvása érdekében tehető intézkedések egységes értelmezése, az eljárás rend egységesítése, a dolgozói tevékenység szabályozása. Különös tekintettel a korlátozó intézkedésekben nevesített veszélyeztető és közvetlen veszélyeztető magatartás esetén teendőktől eltérő szabályokra.

A törvényekkel, rendeletekkel összhangban végrehajtott intézkedések ne sértsék az Ellátott személy jogait, testi és lelki épségét.

II. ***Alkalmazási terület:***

Az Aranykereszt Ápoló Otthon Közhasznú Nonprofit Kft. fenntartásában működő Ezüstfenyő Idősek és Pszichiátriai Betegek Otthona területén.

III. ***Fogalom meghatározások***

Rögzítés: Olyan esetekben alkalmazható, amikor az Ellátott állapotából kifolyólag képtelen önmagát megtartani egy széken, fotelben vagy kerekesszékben, de nem tanúsít veszélyeztető, vagy közvetlen veszélyeztető magatartást.

Ágyrács használata: Olyan esetekben alkalmazható, amikor az Ellátott állapotából kifolyólag az ágyáról leeshet, de nem tanúsít veszélyeztető, vagy közvetlen veszélyeztető magatartást.

Intézmény elhagyása kísérettel: Olyan esetekben alkalmazható, amikor az Ellátott állapotából kifolyólag térben - időben dezorientált, vagy nem képes felmérni az épületben és azon kívüli közlekedési veszélyeket, de nem tanúsít veszélyeztető, vagy közvetlen veszélyeztető magatartást.

Sérülést okozó eszközök, berendezések használatának tiltása Olyan esetekben alkalmazható, amikor az Ellátott állapotából kifolyólag az eszközök használatával veszélyeztetné saját vagy mások testi épségét, de nem tanúsít veszélyeztető, vagy közvetlen veszélyeztető magatartást.

IV. ***Tájékoztatási kötelezettség***

Az intézménybe történő felvételkor az intézményvezető tájékoztatja az ellátást igénybe vevőt, illetve törvényes képviselőjét

a) az ellátás során alkalmazandó eljárásrendről

b) az Ellátotti jogokról az intézkedés alkalmazása esetén,

c) az Ellátottjogi képviselő, illetve az érdekképviseleti fórum elérési lehetőségéről,

d) a panaszjog lehetőségéről, gyakorlásának szabályairól.

V. ***Az eljárásrend alkalmazásának szabályai***

Vezérelv:

Az eszközök használata csak akkor és addig alkalmazható, illetve, olyan mértékű és jellegű lehet, amely a Ellátott állapotából adódóan szükséges.

Az eszközök használata esetén az Ellátott állapotát, fizikai, higiénés és egyéb szükségleteit folyamatosan ellenőrizni és biztosítani kell.

Minden esetben az eljárásrendben foglaltak alkalmazását megelőzi az orvos írásos engedélye és az Ellátott ápolási dokumentációjában annak dokumentálása.

Eljárás:

Az Ellátott kezelőorvosa írásos engedélyével, az Ellátott vagy törvényes képviselője, hozzátartozója nyilatkozatával az Ellátott testi épségét megőrző, baleset kockázatának csökkentésére szolgáló rögzítés alkalmazható.

8-10 cm széles, rögzítő-pánttal lehet rögzíteni az Ellátottat székhez, fotelhoz, kerekesszékhez.

A rögzítés erőssége csak a szükséges mértékben lehetséges, a végtag megfelelő keringését biztosítva (minimalizáció elvének követése).

A rögzítés elsősorban deréktájon lehetséges, a székből, fotelból való kicsúszás, kiesés megelőzése érdekében. Óránként ellenőrizni kell, hogy a Ellátottnak helyzetváltoztatásra nincs e szüksége.

Továbbá a rögzítő-pánt használatának elégtelensége esetén (nem képes megülni az Ellátott és kicsúszik az övből) a rendelkezésre álló hevederek használata lehetséges.

Az ágyrács használatánál, csak az ágyhoz rendszeresített rács használható és elhelyezésnél fokozott figyelemmel szükséges eljárni a becsípődés elkerülése érdekében.

A rögzítés alatt folyamatos felügyelet szükséges biztosítani!!

Az emberi jogok ebben a helyzetben sem sérülhetnek.

Amennyiben az eszközök használatára úgy kerül sor, hogy nincs rá előzetes orvosi engedély az korlátozásnak minősül és a korlátozó intézkedések végrehajtására vonatkozó szabályzat szerint kell eljárni és adminisztrálni, azaz az adatlap és a betétlap is kitöltendő!

Rögzítés eszközei:

ATHENAX derék és váll rögzítő
SALVACCIP 5 pontos rögzítő
ADIGGY MEDICAL 5 pontos rögzítő
3 pontos rögzítő-pánt
5 pontos rögzítő-pánt
hasi rögzítő-pánt
csípő rögzítő-pánt
Korzet
Csak az itt nevesített eszközök használhatóak, ettől eltérő eszköz használata Tilos, és fegyelmi felelősségre vonást eredményez.
Az intézmény bármely okból történő elhagyására, akinek az intézmény orvosa fizikai vagy mentális állapota miatt elrendeli, csak kísérő jelenlétében kerülhet sor. Az intézmény orvosának ezt dokumentálnia kell az adott Ellátott egészségügyi törzslapján, melyet változás esetén azonnal, de legalább évente felül kell vizsgálnia és az Ellátott dokumentációjában rögzítenie kell.

VI. ***Panaszjog gyakorlásának szabályai*****:**

- Az eszközök alkalmazása ellen az ellátást igénybe vevő vagy törvényes képviselője panasszal élhet az intézmény Fenntartójánál. A panasz kivizsgálásához és a döntéshez a Fenntartó szakértőként pszichiáter szakorvost vesz igénybe.
- Az intézményvezető tizenöt napon belül köteles a panasztevőt írásban értesíteni a panasz kivizsgálásának eredményéről.

Amennyiben a panaszos az intézményvezető, illetve Fenntartó válaszát nem tartja kielégítőnek, szóban, vagy írásban az ELLÁTOTTJOGI Képviselőhöz fordulhat, akinek az elérhetőségei az otthonban mindenki számára hozzáférhető módon kifüggesztésre kerültek.

VII. ***Az Ellátottak jogai*****:**

1993. évi III. törvény 94/E. §
A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény az általa biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybe vevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel
a) az élethez, emberi méltósághoz,
b) a testi épséghez,
c) a testi-lelki egészséghez való jogra.
Az ellátást igénybe vevőnek joga van az intézményen belüli és intézményen kívüli szabad mozgásra, figyelemmel a saját és társai nyugalmára, biztonságára. Az intézmény házirendje meghatározza az intézményből történő távozás és visszatérés rendjét. Az ellátást igénybe vevőnek az igénybevételi eljárás során részletes és pontos tájékoztatást kell adni az intézményen belüli és az eltávozás esetére kialakított szabályokról.
Amennyiben az intézményben Ellátott személy betegsége miatt ápolásra, gyógykezelésre szorul, ellátása során figyelemmel kell lenni az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) betegek jogait szabályozó rendelkezéseire.
Az emberi méltósághoz való jog
Az ellátás során az Ellátott emberi méltóságát tiszteletben kell tartani. Az Ellátott személyes szabadsága - ellátása során - kizárólag sürgős szükség esetén, illetőleg az Ellátott vagy mások élete, testi épsége és egészsége védelmében korlátozható. Kínzó, kegyetlen, embertelen, megalázó vagy büntető jellegű korlátozó intézkedést alkalmazni tilos.

NYILATKOZAT

Alulírott, nyilatkozom, hogy a Házirend 3. számú mellékletét képező A demenciával élő Ellátottak testi épségének védelme érdekében végrehajtható intézkedések eljárásrendjét megismertem, abban foglaltakat megértettem, melynek alapján tudomásul veszem, hogy az Intézményben élő Ellátott hozzátartozóm saját testi épsége védelmére rögzíthető, az ágyára rács szükség esetén felhelyezhető az eljárásrendnek megfelelően.

Budapest,……

……
Törvényes képviselő/ Hozzátartozó